

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 11P/162/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4423204147
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Rajňáková
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2024:4423204147.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky sudkyňou JUDr. Danielou Rajňákovou, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. X.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov: C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E., D. XXXX/XX a F. G. C., nar. XX.X.XXXX, bytom D. E., F. H. XXXX/XX, toho času I. D. J. C. K. A. D., maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľom: L. H., nar. XX.X.XXXX a B. H., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom D. E., F. H. XXXX/XX, o návrhu navrhovateľov na pozbavenie výkonu rodičovských práv a povinností otca voči maloletému dieťaťu, za účasti Krajskej prokuratúry Nitra, takto

rozhodol:

I. Súd návrh navrhovateľov na pozbavenie otca výkonu rodičovských práv a povinností voči maloletému dieťaťu: A. B., nar. X.XX. XXXX z a m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovatelia sa návrhom podaným dňa 19.10.2023 domáhali zrušenia rodičovských práv a povinností otca k maloletej dcére. Svoj návrh odôvodnili tým, že maloletá bola zverená Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky, sp.zn. 16P/25/2020 zo dňa 9.7.2020 do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľom, nakoľko obaja rodičia maloletej boli v čase rozhodovania o zverení do náhradnej osobnej starostlivosti vo výkone trestu odňatia slobody. Otec bol dňa 15.9.2021 bol podmienene prepustený na slobodu, pričom mu bol zvyšok trestu premenený na podmienený trest odňatia slobody. V čase podmieneného prepustenia otca sa na slobode nachádzala aj matka maloletej, otec po prepustení spočiatku javil záujem o dcéru, avšak po opätovnom nástupe matky do výkonu trestu odňatia slobody v novembri 2021 stratil otec akýkoľvek záujem o maloleté dieťa. Otec sa s maloletou nestretáva, neprejavuje o ňu záujem, nekontaktuje sa s ňou, nezaujíma sa o jej zdravotný stav, ani žiadnym iným spôsobom neprejavuje záujem o maloletú dcéru. Maloletú nekontaktuje ani v čase Vianoc, iných sviatkov, ani v čase jej menín a narodenín. Navrhovatelia uviedli, že podľa ich informácií, žije otec maloletej naďalej neusporiadaným spôsobom života, nepracuje, nemá žiaden príjem, resp. nemá príjem z riadnej práce. Matka maloletej si v súčasnosti odpykáva naďalej trest odňatia slobody, pričom predpokladaný termín uplynutia jej trestu je v roku 2024. Stará matka maloletej sa formou notárskej zápisnice rozhodla po svojej smrti všetok svoj nehnuteľný majetok zanechať maloletej. Z uvedených dôvodov sa navrhovateľka obáva toho, že otec ako zákonný zástupca maloletej sa bude v budúcnosti spolupodieľať na majetku maloletého dieťaťa.

Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že trvá na podanom návrhu a navrhuje zrušiť rodičovské práva a povinnosti otca voči maloletému dieťaťu. Otec sa s maloletou žiadnym spôsobom nekontaktuje, nestýka sa s maloletou, nekontaktuje ani navrhovateľku ako starú matku maloletej, aby sa niečo o maloletej dcére dozvedel. Maloletá bola navrhovateľke zverená do náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhovateľka chce maloletú do budúcnosti zabezpečiť tým, že na ňu previedla všetok svoj majetok

s tým, že nechce, ak by sa maloletej niečo v budúcnosti stalo, aby mohol otec disponovať s majetkom maloletej dcéry. Ako ďalší dôvod uviedla, že sa maloletá podrobila operácii nosnej mandle, má dlhodobé problémy s ušami a obáva sa, že keby malo prísť k ďalším zdravotným zákrokom, bol by vyžadovaný súhlas otca ako jej zákonného zástupcu. Ďalej uviedla, že maloletá nastupuje do prvého ročníka základnej školy, idú na zápis a nechce, aby došlo k tomu, že by otec nesúhlasil so základnou školou, ktorú jej vybrala stará matka. Navrhovateľka ďalej uviedla, že matka maloletej bola oboznámená s tým, že chce maloletej darovať majetok. Matka maloletej súhlasí s výberom základnej školy pre maloletú dcéru. Navrhovateľka uviedla, že otec sa stretol s maloletou naposledy v novembri 2021 a v ten rok, kedy bol prepustený ju ešte raz navštívil.

2. Navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že súhlasí s manželkou vo všetkom, čo povedala. Je mu ľúto ako sa otec maloletej zachoval. V roku 2021 ho boli spolu s maloletou navštevovať, otec si to vyžadoval, aj keď sa jednalo len o kontakt cez plexisklo. Uviedol, že si myslí, že otec maloletú len využil na to, aby sa mohol skôr dostať domov. Ak mal otec možnosť stretnúť sa s maloletou po prepustení, už sa o ňu nezaujímal. Navrhovateľ na záver uviedol, že ku žiadnemu fyzickému kontaktu medzi ním a otcom maloletej neprišlo, došlo len k hádke, rozhovor bol hlasnejší.

3. Otec na pojednávaní uviedol, že nesúhlasí s návrhom navrhovateľov. Vyjadrenia o jeho osobe, ktoré odzneli na pojednávaní považuje za očierňovanie jeho osoby, v súčasnosti nie je trestne stíhaný. Vo výkone trestu bol od roku 2017 do roku 2021. Od toho času vo výkone trestu nebol. Otec uviedol, že mal kontakt s maloletou, ale odkedy sa udial incident, odvtedy nemá s maloletou žiaden kontakt. Bol napadnutý so strany navrhovateľa v roku 2021. Naposledy maloletú videl na Vianoce 2021, potom bol zase atakovaný nejakými vratkami peňazí. Za maloletou bol raz v škôlke, čo bolo v roku 2022. Výživné platí na maloletú v minimálnej výške na účet úradu práce. Otec uviedol, že by sa chcel s dcérou kontaktovať, ale bez prítomnosti navrhovateľov. Otec nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. S matkou maloletej žili v spoločnej domácnosti u navrhovateľov asi 7-8 mesiacov pred narodením maloletej. V čase jej narodenia bol vo výkone trestu. Uviedol, že sa o maloletú zaujíma prostredníctvom známych, nie cez navrhovateľov. Maloletej nikdy neublížil a ak je gro tohto celého majetok, tak nech si napíšu nejakú klauzulu, on o ich majetok záujem nemá, nemá s navrhovateľmi dobré vzťahy. Otec uviedol, že jeho príjem je 700,- eur týždenne, predáva na internete mobility.

4. Súd pojednával v neprítomnosti matky podľa § 31 Civilného mimosporového poriadku. Matka sa v súčasnosti nachádza v I. D. J. C. K. A. D.. Bola vypočutá prostredníctvom dožiadaného súdu a vo svojej výpovedi uviedla, že sa s podaným návrhom stotožňuje, otec maloletej sa o ňu nezaujíma, nekontaktuje ju odkedy je vo výkone trestu. Matka nie je v kontakte s otcom maloletej, tak isto ani navrhovateľa. Pred nástupom na výkon trestu sa matka o maloletú starala sama, otec bol v tom čase vo výkone trestu odňatia slobody. Tri mesiace žili ako rodina, bolo to zlé, otec odišiel piť, v noci sa vracal a budil maloletú. V domácnosti bývali otec, matka a ich maloleté dieťa, spolu s jej matkou a otčimom. Kvôli tomuto správaniu poslali otca bývať k jeho rodičom. Matka uviedla, že otec sa o maloletú nezaujíma, nevie, kam chodí do školy, nepozná jej zdravotný stav, nevie vôbec nič. Matka si vyživovaciu povinnosť voči dcére riadne plní, inú vyživovaciu povinnosť nemá. S maloletou je v kontakte každý deň, každý mesiac chodí maloletá na návštevu. Matka využíva každú možnosť poskytnutú ústavom, aby bola s maloletou v kontakte. Ďalej uviedla, že otec maloletej žije neusporiadánym životom, nedá sa mu dôverovať, ani sa naň spoľahnúť, je znovu trestne stíhaný za ťažké ublíženie na zdraví, nechce, aby takýto človek zastupoval jej maloletú dcéru. Matka je vo výkone trestu za drogovú trestnú činnosť, trest má šesť rokov. V auguste 2024 má nárok na podmienené prepustenie z výkonu trestu.

5. Kolízna opatrovníčka na záver uviedla, že vzhľadom na vykonané dokazovanie a výpovede účastníkov konania navrhuje návrh zamietnuť s poukazom na skutočnosť, že riešenie majetku, zdravotnej starostlivosti, ako aj výchovy a vzdelávania je možné riešiť aj obmedzením rodičovských práv a povinností vo vzťahu k otcovi, s čím aj otec vo svojej výpovedi súhlasil.

6. Prokurátorka na záver uviedla, že ani v návrhu, ani v správe kolíznej opatrovníčky nie je spomenuté, či bol otec napomínaný, že zanedbáva svoje rodičovské práva. To je podľa § 38 odsek 4 podmienkou pozbavenia rodičovských práv. Keďže to nebolo spomínané, predpokladá sa, že k tomu nedošlo, z tohto pohľadu sa návrh javí byť podaný predčasne. Možno by postačovalo obmedziť rodičovské práva, ale na základe iného návrhu. Matka môže byť v októbri prepustená z výkonu trestu a situácia sa môže diametrálne zmeniť.

7. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, rodným listom maloletého dieťaťa, správou zo šetrenia pomerov a z pohovoru s maloletým dieťaťom z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky zo dňa 15.2.2024, ďalšími ku spisu pripojenými dokladmi, oboznámením pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 16P/25/2020 a takto vykonaným dokazovaním zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

8. Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č.k. 16P/25/2020-70 zo dňa 9.6.2020 súd zveril maloleté dieťa: A. B., nar. X.XX.XXXX do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom: B. H., nar. XX.X.XXXX, bytom D. E., F. H. XXXX/XX a L. H., nar. XX.X.XXXX, bytom D. E., F. H. XXXX/XX, od 18.2.2020. Súd zaviazal oboch rodičov prispievať na výživu maloletého dieťaťa, každého mesačne vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neploleté dieťa od 18.2.2020. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 1.7.2020.

9. Zo správy zo šetrenia pomerov a z pohovoru s maloletým dieťaťom z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky zo dňa 15.2.2024 mal súd preukázané, že v čase šetrenia boli prítomná stará matka maloletej, jej manžel a maloleté dieťa. Bytové a sociálne pomery zostali od poslednej návštevy nezmenené. Rodina navrhovateľov obýva rodinný dom v osobnom vlastníctve. Maloletá má samostatnú izbu, kde má zabezpečené všetky potreby nadštandardne. Navrhovateľka počas šetrenia uviedla, že s maloletou nemajú žiadne výchovné a ani zdravotné problémy. Maloletá navštevuje materskú školu. Matka môže absolvovať pobyty v domácom prostredí, posledný takýto pobyt bol 8.1.2024, kedy bola doma na tri dni. Matka si môže požiadať o podmienené prepustenie v októbri 2024. Otec maloletej bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody v septembri 2021. Spočiatku sa kontaktoval asi dvakrát s maloletou, avšak jeho záujem rýchlo upadol a v súčasnej dobe s maloletou neudržiava žiaden kontakt. Z vyjadrenia navrhovateľky vyplývalo, že otec zanedbáva svoje rodičovské povinnosti, pričom mu nebráni žiadna závažná prekážka na kontaktovanie sa s maloletou dcérou. Starí rodičia z otcovej strany taktiež neprejavujú záujem o maloletú. Navrhovateľka s matkou maloletej o predmetnej veci komunikovala, matka s pozbavením rodičovských práv otca maloletej súhlasí.

Počas šetrenia bol vykonaný pohovor s maloletou a to bez prítomnosti navrhovateľov. Maloletá uviedla, že navštevuje materskú školu a od septembra 2024 pôjde do prvej triedy základnej školy. Chodí na krúžok anglického jazyka a navštevuje pravidelne aj krúžok gymnastiky. V škôlke sa jej páči, pani učiteľky majú dobré. Má kamarátku L., s ktorou sa hrajú s bábikami. S mamou je v kontakte každý deň, volajú si a veľmi sa teší, keď príde domov. Vtedy spia oni dve v jednej posteli a keď maminka nie je doma, tak spí s babkou. Z vyjadrenia maloletej vyplývalo, že matka pracuje vo väznici, že „tam upratuje“. V otázkach so zameraním na vzťah k otcovi sa maloletá snažila vyhnúť odpovedi na konkrétne otázky a uviedla, že „nevie kde je, asi pracuje“, a rozprávala na inú tému. Z vyjadrenia maloletej vyplývalo, že otec bol na návšteve, nevie kedy to bolo, „bolo to asi dávno“. Počas rozhovoru ukazovala hračky, obľúbené hry a svoju izbu.

10. Podľa § 38 odsek 1 Zákona o rodine, ak niektorému z rodičov bráni vo výkone jeho rodičovských práv a povinností závažná prekážka a ak je to v záujme maloletého dieťaťa, súd môže pozastaviť výkon rodičovských práv a povinností.

11. Podľa § 38 odsek 4 Zákona o rodine, ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

12. Podľa § 39 odsek 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodol o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu iba vo vzťahu k jednému z rodičov, vykonáva rodičovské práva a povinnosti v plnom rozsahu druhý rodič.

13. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že maloleté dieťa bolo rozsudkom tunajšieho súdu zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľom, pretože rodičia boli vo výkone trestu. V súčasnej dobe je otec na slobode, matka si naďalej odpykáva trest odňatia slobody. Otec o maloletú spočiatku javil záujem, avšak po nezhodách s navrhovateľmi prestal javiť o maloletú záujem. Maloletú nenavštevuje. Pozbavenie výkonu rodičovských práv upravuje Zákon o rodine v ustanovení §

38 a nasl. Cieľom zákonných ustanovení je ochrana maloletého dieťaťa, čo pôsobí aj ako určitá sankcia voči rodičovi. Je to najzávažnejší zásah do výkonu rodičovských práv.

Z vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že v súčasnosti nie sú splnené podmienky na takéto pozbavenie výkonu rodičovských práv zo strany otca voči maloletému dieťaťu. K pozbaveniu výkonu rodičovských práv súd pristúpi v najzávažnejších prípadoch, najmä keď rodič dieťa týra, zneužíva, zanedbáva ho alebo s ním inak zle zaobchádza. K úplnému pozbaveniu výkonu rodičovských práv možno pristúpiť, keď bol rodič opakovane upozorňovaný na vážne zanedbávanie rodičovských práv a povinností voči maloletému dieťaťu. Takáto situácia však v prípade otca maloletého dieťaťa nebola preukázaná. Neboli teda u neho naplnené zákonné dôvody na pozbavenie výkonu rodičovských práv voči maloletému dieťaťu.

Súd preto rozhodol tak ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku a návrh zamietol.

14. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie, pretože prítomní účastníci na pojednávaní a to: navrhovateľka, navrhovateľ, otec, kolízna opatrovníčka a Krajská prokuratúra Nitra sa tohto práva po jeho vyhlásení vzdali (§ 368 Civilného sporového poriadku).

Proti rozsudku môže podať odvolanie matka v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.